

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1640

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Rannikko, Ulla			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kahden kaupungin lapset: Tutkimus asuinalueen ja sosiaalisen ympäristön vaikutuksista lasten suhtautumisessa päihteisiin simmeliläisittäin tulkittuna			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-04-15	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 70 s. + 2 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassani tarkastelen 12-vuotiaiden varhaisnuorten käsityksiä ja asenteita päihteisiin. Lähtökohtana oli selvittää, miten elinalue ja sosiaalinen ympäristö voivat vaikuttaa lasten asenteisiin. Nuorten päihteiden käyttöä on tutkittu Suomessa survey-menetelmillä 1960-luvulta alkaen, mutta alueellisiin eroihin keskittyvät laadulliset tutkimukset ovat jääneet vähäisiksi. Tutkielmani vertailee Helsingin kantakaupungin alueella ja Vantaan lähiössä asuvien lasten käsityksiä. Helsingin Töölö ja Vantaan Pähkinärinne ovat sosioekonomiselta pohjaltaan yhteneviä, mutta asuinalueina ja kasvuympäristöinä erilaisia. Lähtöoletus oli, että Töölössä lapset kohtaavat sosiaalisia ongelmia ja päihtyneitä huomattavasti useammin kuin Pähkinärinteessä. Tutkimuksella pyrin selvittämään, miten nämä seikat peilautuvat lasten asenteisiin. Tutkielmani lähtökohtana oli yhtäältä paikallistutkimuksen puute ja toisaalta teoreettisen tiedon yhdistäminen alueelliseen empiriaan. Päihdetutkimuskeskusteluissa on viime aikoina kritisoitu sitä, että tutkimustyössä ei kiinnitetä riittävästi huomiota teoreettiseen ymmärtämiseen paikallisuuden tulkinnassa. Pro gradussani tulkitsen lasten käsityksiä ja asenteita saksalaisen Georg Simmelin Suurkaupungin mentaliteetit -teorian perusteella. Tarkoitukseni oli selvittää, miten hyvin sata vuotta vanha teoria puoltaa vielä paikkaansa nyky-yhteiskunnassa. Sosiologiassa klassikot elävät tiiviisti tenttikirjoissa, mutta voiko niitä soveltaa nykyajan tutkimiseen?</p> <p>Teemahaastatteluina tehty tutkielmani antaa suuntaa-antavia tuloksia siitä, miten nuorten päihdetutkimuksessa voisi kiinnittää entistä enemmän huomiota alueellisiin eroihin. Lasten käsitysten ja asenteiden erilaisuus tulee selvästi esille. Töölössä päihteiden käyttäjiin suhtaudutaan välinpitämättömämmin kuin Pähkinärinteessä. Samoin mielipiteet päihteiden- ja varsinkin alkoholin käytöstä liittyvät töölöläislapsilla enemmän arkipäivään kun taas Pähkinärinteen lapset liittyvät juomisen juhlaan.</p> <p>Kausaalisia yhteyksiä lasten eriävien käsitysten ja asuinalueiden vaikutusten välillä en tutkielmani perusteella pysty antamaan, siihen otokseni on liian pieni ja väliintulevien muuttujien testaaminen puuttuu. Lasten päihdeasenteisiin voi vaikuttaa paitsi sosiaalinen ympäristö myös moni muu tekijä kuten vanhempien tausta ja ystäväpiiri. Tutkielmani puoltaa kuitenkin sitä, että päihdetutkimuksessa universaalit ja kansalliset teoriat eivät välttämättä anna hedelmällisintä tulosta vaan nuorten päihteiden käyttöä pitäisi tarkastella nuorten sosiaalisista maailmoista käsin ympäristön vaikutusta unohtamatta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sosiaalinen ympäristö - päihteet kantakaupunki - lähiö Töölö - Pähkinärinne asenteet - erilaisuus Georg Simmel - klassikot			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			